

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003196

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-10-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коротюк Михайло Геннадійович

2. Mykhailo Korotiuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009 0008 2098 1076

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 29-11-2024

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 22372

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.03

Тема дисертації:

1. Кримінально-правова охорона адвокатської діяльності в Україні
2. Criminal law protection of advocacy in Ukraine

Реферат:

1. У дисертації розкрито основні аспекти кримінально-правової охорони адвокатської діяльності в Україні. Уперше визначено особливості та межі кримінально-правової охорони адвокатської діяльності як охоронюваної кримінальним законом соціальної цінності, детально розкрито специфіку механізму заподіяння шкоди компонентам об'єкта кримінально-правової охорони. Досліджено соціальну зумовленість криміналізації посягань на адвокатську діяльність, проаналізовано об'єктивні, суб'єктивні та кваліфікуючі ознаки кримінальних правопорушень, що посягають на адвокатську діяльність. Наведено розмежування кримінальних правопорушень, що посягають на адвокатську діяльність, від інших кримінальних правопорушень та відмежування від адміністративних правопорушень, що посягають на адвокатську діяльність. Проаналізовано сучасну законопроектну діяльність щодо вдосконалення кримінально-правової охорони адвокатської діяльності, зокрема положення проекту Кримінального кодексу України, що розробляє робоча група з розвитку кримінального права, створена відповідно до Указу Президента України № 584/2019 від 07 серпня 2019 р., які забезпечують кримінально-правову охорону адвокатської діяльності. Висловлено

критичні зауваження щодо недоцільності криміналізації неодноразових неявок захисника, прокурора та присяжного в судові засідання за кримінальним провадженням, оскільки для боротьби із зазначеними діями доцільно застосовувати насамперед процесуальні та дисциплінарні механізми. Підтримано законодавчу ініціативу Національної асоціації адвокатів України щодо введення до диспозиції ст. 374 КПК додаткового суб'єкта – «військовослужбовця» та посилення відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ст. 374, 397, 398, 399 КК в умовах воєнного або надзвичайного стану. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є першим в Україні комплексним дослідженням кримінально-правової охорони адвокатської діяльності, у якому на підставі аналізу теоретичних і практичних проблем, що виникають у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності осіб, які вчинюють посягання на здійснення адвокатської діяльності, запропоновано й аргументовано низку нових понять і положень, що мають істотне значення для поліпшення стану кримінально-правової охорони адвокатської діяльності на законодавчому та правозастосовному рівнях. Здійснено комплексну характеристику адвокатської діяльності та визначено компоненти кримінально-правової охорони адвокатської діяльності, а саме: 1) потерпілі (адвокат; клієнт адвоката; інші фізичні або юридичні особи, які звернулися до адвоката; помічник адвоката; стажист адвоката; інша особа, яка перебуває в трудових відносинах з адвокатом; адвокатське бюро; адвокатське об'єднання; особа, стосовно якої припинено або зупинено право на заняття адвокатською діяльністю; держава; а також інші особи, прав та інтересів яких може стосуватися здійснення адвокатської діяльності); 2) права, свободи та інтереси адвоката; інших фізичних або юридичних осіб; працівників адвоката; адвокатського бюро; адвокатського об'єднання; особи, стосовно якої припинено або зупинено право на заняття адвокатською діяльністю; держави; а також інших осіб, прав та інтересів яких може стосуватися здійснення адвокатської діяльності; 3) соціальні зв'язки, що виникають між адвокатом і фізичними/ юридичними особами та/або державою, у межах яких задовольняються майнові та немайнові інтереси учасників правовідносин адвокатської діяльності, суспільні й державні інтереси; 4) нематеріалізовані і матеріалізовані блага, до яких належать якісна професійна правнича допомога; майнові і немайнові інтереси адвоката й клієнта тощо. Із цього вбачається, що зміст ознак адвокатської діяльності як охоронюваної кримінальним законом соціальної цінності зумовлене й визначається за допомогою понять «адвокат», «адвокатська діяльність» та їх ознак, що мають криміноутворювальне значення. У роботі також надано характеристику адвокатської діяльності як важливої соціальної цінності, що є невід'ємною складовою системи правосуддя в кожній демократичній країні та охороняється нормами кримінального права. Порівняння конституційних положень ряду інших держав із нормами Конституції України свідчить, що правова охорона адвокатської діяльності в Україні є значно вужчою, ніж та, що забезпечена конституційно-правовими нормами більшості європейських держав.

2. The dissertation reveals the main aspects of criminal law protection of advocacy in Ukraine. For the first time, the features and limits of the criminal protection of the lawyer's activity as a social value protected by the criminal law were determined, and the specifics of the mechanism of damage to the components of the object of criminal protection were revealed in detail. The social conditions of the criminalization of encroachments on advocacy activities were also investigated, and objective, subjective and qualifying features of criminal offences encroaching on advocacy activities were analyzed. The work distinguishes criminal offences encroaching on advocacy from other criminal offences and administrative offences encroaching on advocacy. The current legislative activities regarding the improvement of the criminal law protection of advocacy activities were analyzed, in particular, the provisions of the draft Criminal Code of Ukraine, developed by the working group on the development of criminal law, created under the Decree of the President of Ukraine No. 584/2019 dated August 7, 2019, which provide criminal legal protection of advocacy activities. Critical comments were made regarding the inexpediency of criminalizing the repeated absences of the defence attorney, prosecutor, and juror at court sessions in criminal proceedings since procedural and disciplinary mechanisms should first be used to combat the specified actions. The legislative initiative of the National Association of Lawyers of Ukraine regarding the provision of Art. Three hundred seventy-four of the Criminal Procedure Code of the additional subject «military serviceman» and increased responsibility for the commission of criminal offences provided for in Art. Art. 374, 397, 398, 399 of the

Criminal Code in conditions of martial law or a state of emergency. The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that the dissertation is the first complex study in Ukraine of the criminal legal protection of advocacy, in which, based on the analysis of theoretical and practical problems arising in connection with bringing to criminal responsibility persons who commit encroachments on implementation of advocacy, some new concepts and provisions are proposed and argued, which are of significant importance for improving the state of criminal law protection of advocacy at the legislative and law-enforcement levels. The study provides a comprehensive characterization of the practice of law and identifies the components of criminal law protection of the practice of law, namely: 1) victims (a lawyer; a lawyer's client; other natural or legal persons who have applied to a lawyer; an assistant lawyer; a trainee lawyer; other person who is in an employment relationship with a lawyer; a law firm; a law association; a person in respect of whom the right to practice law has been suspended or terminated; the state; and other persons whose rights and interests may be relevant to the practice of law); 2) the rights, freedoms and interests of a lawyer; of other natural or legal persons; of a lawyer's employees; of a law firm; of a law association; of a person in respect of whom the right to practice law has been suspended or terminated; of the state; as well as of other persons whose rights and interests may be relevant to the practice of law; 3) social relations that arise between the lawyer and natural/legal persons and/or the state, within the framework of which the property and non-property interests of the participants of the legal relations of the practice of law, public and state interests are satisfied; 4) intangible and tangible benefits, which include high-quality professional legal aid; property and non-property interests of the lawyer and the client, etc. From this it can be seen that the content of the attributes of the practice of law as a social value protected by criminal law is determined and defined by the concepts of «lawyer», «practice of law» and their attributes which have criminal significance. The work also describes the lawyer's activity as an essential social value, which is an integral part of the justice system in every democratic country and is protected by the norms of criminal law. Comparison of the constitutional provisions of a number of other countries with the norms of the Constitution of Ukraine shows that the legal protection of the practice of law in Ukraine is much narrower than that provided by the constitutional and legal norms of most European countries.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Коротюк М. Г. До питання про нормативне визначення адвокатської діяльності. *Право.ua*. 2024. № 1. С. 11–18. DOI: <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2024.1.2>
- 2. Коротюк М. Г. Особливості суспільно небезпечного впливу на адвоката, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання при вчиненні кримінальних правопорушень, які посягають на адвокатську діяльність як охоронювану законом соціальну цінність. *Наше право*. 2024. № 2. С. 257–265. DOI: <https://doi.org/10.32782/NP.2024.2.36>
- 3. Коротюк М. Г. Особливості визначення ознак адвоката як потерпілого у складах кримінальних правопорушень, що посягають на адвокатську діяльність. *Європейські перспективи*. 2024. № 2. С. 39–47. DOI: <https://doi.org/10.32782/ep.2024.2.6>
- 4. Коротюк М. Г. Службова особа як спеціальний суб'єкт кримінальних правопорушень, що посягають на адвокатську діяльність. *Право.ua*. 2024. № 2. С. 56–63. DOI: <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2024.2.10>

- 5. Коротюк М. Г. Основні питання розмежування кримінальних правопорушень, що посягають на адвокатську діяльність, від інших кримінальних правопорушень. Інтернаука. Серія: «Юридичні науки». 2024. № 4. С. 69–74. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-4>
- 6. Коротюк М. Г. Конституційно-правова охорона адвокатської діяльності в Україні та країнах Європи: порівняльно-правове дослідження. Інноваційні наукові дослідження: теорія, методологія, практика : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (28–29 лютого 2024 р., м. Київ). Київ ; Запоріжжя : Інститут інноваційної освіти, 2024. С. 28–34.
- 7. Коротюк М. Г. Правомірність адвокатської діяльності як ознака її правової і кримінально-правової охорони. Війна в Україні: зроблені висновки та незасвоєні уроки : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (22–23 лютого 2024 р.) / упор. У. О. Цмоць. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. С. 460–466
- 8. Коротюк М. Г. Кримінальна відповідальність за суспільно небезпечні посягання на адвокатську діяльність на західноукраїнських землях (XIX – початок XX століть). Scientific method: reality and future trends of researching : III International Scientific and Theoretical Conference (8 March. 2023). Zagreb, Republic of Croatia, 2023. P. 25–28
- 9. Коротюк М. Г. Основні питання розмежування кримінальних правопорушень, що посягають на адвокатську діяльність, від інших кримінальних правопорушень. Цифрове наукове суспільство: соціально-економічні, правові та міжнародні аспекти : збірник наукових праць з матеріалами II Міжнародної наукової конференції (05.04.2024; Рівне). Вінниця : UKRLOGOS Group, 2024. С. 68–74

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U102119

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рябчинська Олена Павлівна

2. Olena P. Riabchynska

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9012-3332

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Загиней-Заболотенко Зоя Аполлінаріївна
2. Zoia A. Zahynei-Zabolotenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8679-124X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перелигіна Раїса Володимирівна
2. Raisa V. Perelyhina

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3798-0861

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=fZKJIOXAAAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219287570&origin=recordpage>;
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/42957909>

Повне найменування юридичної особи: Київський університет права Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 23745145

Місцезнаходження: вул. Доброхотова, буд. 7-а, Київ, 03142, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Палюх Лідія Михайлівна
2. Lidiiia M. Paliukh

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7073-5457

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 58691481200; Web of Science Researcher ID: GLU-6861-2022;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=GKzHUhIAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дьоменко Сергій Васильович
2. Sergiy Demenko

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2394-9732

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заклучні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Абакумова Юлія Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Абакумова Юлія Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Трохимець Олена Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна